

Voksne og eldre med utviklingshemning og dagens bruk av samarbeidsfora i kommunene

Hvor mange er i jobb, hvor mange mangler tilbud og hva er alternativene?

Det anbefalte koordinerende organ for organisering av arbeids- og aktivitetstilbud for personer med utviklingshemning er bruk av samarbeidsfora. Er det slik at samarbeidsfora fungerer etter intensjonen, og er praksis lik i Norges kommuner og bydeler? Prosjektets målsetting har vært å undersøke dagens bruk av samarbeidsfora i kommunene ved koordinering av tjenester til personer med utviklingshemning, samt å undersøke hvor mange som er i jobb, hvor mange som mangler tilbud, og hva som er alternativene. Prosjektet er finansiert med FoU-midler fra Arbeids- og velferdsdirektoratet, og Nasjonal kompetansetjeneste for aldring og helse, og gjennomført av Nasjonal kompetansetjeneste for aldring og helse (Aldring og helse).

For å innhente nødvendige opplysninger gjennomførte Aldring og helse i 2015 en elektronisk spørreundersøkelse som ble sendt til alle landets 428 kommuner og Oslos 15 bydeler. I tillegg ble det søkt om og gitt tilgang til et koblet datasett fra nasjonale registre. De nasjonale registerdataene inneholder opplysninger om registrert sysselsetting og dagaktivitet for perioden 2013 til 2015 og ble utlevert i mai 2017. Registerdata som ble koblet ble hentet fra befolkningsregistre i SSB, Lovbestemt helseregister for kommunale helse- og omsorgstjenester (IPLoS) og NAVs databaser: FD-trygd og data om sysselsetting og arbeidsmarkedstiltak.

Denne rapporten viser resultater fra deskriptive analyser basert på besvarelser fra 230 kommuner og bydeler (51,9 %) samt anonyme registerdata for 14 802 voksne personer med utviklingshemning i Norge.

I registerdataene i denne undersøkelsen er over 50 % av voksne personer med utviklingshemning registrert med diagnosen uspesifisert utviklingshemning, noe som gjør det vanskelig å si noe om funksjonsnivå og det individuelle behovet for ulike typer dagaktivitet. Deskriptive analyser av registerdata viser at 24,4 % av alle voksne personer i Norge i alderen 20 til 69 år registrert med utviklingshemning er i en form for arbeidsmarkedstiltak. 21,4 % er registrert i IPLoS-registeret som brukere av kommunale dagsenter, mens over halvparten ikke er registrert i noe dagtilbud.

Kommuneundersøkelsen viser at det er variasjon i organisering og tildeling av arbeidsmarkedstiltak og dagtilbud og at samarbeidsfora ikke brukes i utstrakt grad. Av kommunene som besvarte undersøkelsen meldte mange om mangel på tiltaksplasser og det var få som rapporterte om tiltak eller planer om tiltak for å aktivisere eldre med utviklingshemning, og få har spesifikke tilbud til denne gruppen.